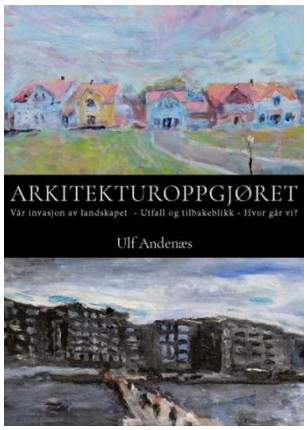

Omtaler boken arkitekturoppgjøret

Forfatter: Ulf Andenæs Redaktør: Erling Okkenhaug
Utgitt sept. 2022 - Allgrønn Okkenhaug Forlag
ISBN: 978-82-691796-3-7

www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret

Jan Inge Lindeberg, arkitekt
Jeg har satt stor pris på journalistikken til Ulf Andenæs helt siden hans første artikler i Aftenposten for flere tiår siden. Med bred historisk bakgrunn og et observant blikk har også samtidsarkitekturen blitt kommentert på en innforlivet måte gjennom årene. Andenæs har lest seg opp, han kjenner fagets utøvere og teoretikeres verker. Hvilke andre journalister kan sitere Jane Jacobs og le Corbusier? En si så skarpt kommentere "stedstapet" vi alle opplever når vulgærfunksjonalismen slår til i landskapet vårt. Jeg anbefaler boken "Arkitekturoppgjøret " som vektig støttelitteratur når vi skal forsvare arkitekturen mot brautende korttenkte forenklinger styrt av "eiendomsutviklernes" profittkrav.

Arkitektnytt:
"Oppgjør på overflaten"
Omtalt i Arkitektnytt nr.8 2022

Arkitekt Ragnvald Bing Lorentsen:
"Jeg er mektig imponert over Ulfs skriverier. Sjelden har jeg lest en så grundig gjennomgang av utviklingen i mitt fag som det han presterer."
http://www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/ragnvald-bing-lorentzen.pdf

Arkitekturhistoriker Ulf Grønvold:
"Det er mange eksempler på nye bygninger som er i samklang med det eldre bygningsmiljøet. Siden Andenæs ikke er opptatt av slikt, nevner jeg noen som det bør være enkelt å akseptere: Det Norske Teatret og Bislett stadion i Oslo, Sølvberget kulturhus og Skagen brygge-hotell i Stavanger, Erkebispegården og Trøndelag teater i Trondheim, Stormen kulturhus i Bodø. Ulf Andenæs og Ulf Grønvold er enige om at mye av det som bygges i dag er lite å glede seg over. Grådige utbyggere og medgjørlige arkitekter med dårlige ideer må dele ansvaret."
http://www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/ulf-gronvold-arkitektnytt.pdf

Jan Chr.G.Sundt, investor og filantrop:
"Dette må jo bli pensum på arkitekthøyskolene og mange andre steder."

Geir Uthaug i Minerva magasin:
"Noe av styrken i Arkitekturoppgjøret er dokumentasjonen på hvordan makteliten har herjet med Norges fysiske ansikt."
http://www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/uthaug-minerva.pdf

Gaute Brochmann i Morgenbladet:
"Menn som hater moderne arkitektur. Arkitekturopprøret og Ulf Andenæs har en god sak, men de ødelegger for seg selv med aggressiv overforenkling."
http://www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/morgenbladet-2022-09-16.pdf

Arkitekt Erik Collett i Arkitektnytt:
"Men boken «Arkitekturoppgjøret» har, tross mine innvendinger, tilført Arkitekturopprøret noe som får interessen for våre bygde omgivelser til å vedvare. Han tar for seg alle parter i saken, fra arkitekter, plan- og bygningsetater, vernemyndigheter, utbyggere og politikere."
https://www.arkitektnytt.no/debatt/om-boken-arkitekturoppgjoret

Kunsthistoriker Pål Grøtvedt:
Ulf Andenæs skriver informativt og engasjert om den moderne arkitekturens historiske utvikling. Han belyser mange temaer og går tett inn på sentrale bruddarkitekter som politisk sett støttet både totalitære nazister og reaksjonære fascister.
http://www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/pal-grotvedt.pdf

Tidl. fylkeskonservator Ulf Hamran i Kragerø Blad:
"Ulf Andenæs – Aftenpostens stjernejournalist, historieutdannet i Oslo og Oxford, med utenriksredaksjon; politikk og kultur som fagfelt, har sett seg lei på hvordan Norge forvalter sine byers, tettsteders og lokalsamfunns miljø og estetiske kulturarv. Resultatet er blitt Ingeborg Hegtun
http://www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/ulf-hamran.pdf

Komiker Lars Mjøen på Facebook:
"Ulf Andenæs oppsummerer det viktigste fra kampen for en bedre og mer hensynsfull arkitektur i forhold til omgivelser og miljø enn det som ofte er dagens praksis fra "pengegriske og hensynsløse" utbyggere."

Trygve Knudsen på Facebook:
"Dette regnes som selve uroppgjøret med arkitektene."

Nazeen Khan-Østrem i Aftenposten
"Arkitekturopprøret og gruppen rundt Ulf Andenæs er nødvendige vaktbikkjer, selv om uttalelsene kan oppleves som unyanserte og kategoriske. De må fortsette å flekke tenner frem til kommunevalget neste høst. Kampen om vakre nabolag må fortsette med full styrke. Politikere og utbyggere har fremdeles mye å svare for. Boken "går historisk til verks, setter sitt oppgjør i et grønt perspektiv."
www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/aftenposten-21-11-2022.jpg

Ingeborg Hegtun i St.Halvard
"I Arkitekturoppgjøret tar forfatter Ulf Andenæs leseren inn i kjernen av Arkitekturopprøret, og han tar virkelig et oppgjør. Vår tids arkitektoniske stil er stadig tema for debatt, og Andenæs' innlegg, denne boken, er nådeløst. Uansett hva man mener om saken: boken er engasjerende, grundig og forklarende."
www.allgronn.org/arkitekturoppgjoret/ao-sthalvard.pdf

Andreas Diesen, NRK-veteran:
Fra filmsnutt: "Boken forteller alt det jeg opplevd og tenkt, hvordan byen er blitt. Det er noe som heter å leve i Oslo, ikke bare å bo i Oslo."
https://youtu.be/7f_jL7U1_Xg

Kunstprofessor Erling Skaug, rakk å lese manuskriptet før sin død:
"En ypperlig oppsummering".

Arkitekt Frederica Miller, Gaia arkitekter:
"Boken trekker frem sammenhengen mellom miljøet, naturen, det vi bygger og forholdet til stedet, som er helt uadskillelige forhold. Den setter ord på svært mye av det som er blitt spesielt viktig i vår samtid".

Lisa Bonnár Stjernø, Sanger og musikkpedagog:
"Boken er et høyst betimelig oppgjør med arkitektenes ofte ensidige ønske om å være synlige og nyskapende på bekostning av landskap, trivsel og miljø."

Øystein Bjørløw, tidl. overarkitekt i Arendal Kommune:
"Takk for boka. Interessant og lærerikt. Corbusier og Mies van der Rohe som var idealer for oss studenter på 60-tallet får virkelig sine pass påskrevet.
Ille at brutalismen får utfolde seg den dag i dag!"

Aage Sivertsen, Forfatter:
"Jeg sitter og leser «Arkitektoppgjøret» i Havanna. Her nekter de nærmest å rive hus. Når det først skjer, bygges det nye huset opp med følsomhet. I flere byer i Norge, som i min hjemby Kristiansund, har de for vane at det som ikke ble brannbombet, det skal for enhver pris rives, til fordel for et moderne bygg, gjerne i betong. Arkitektoppgjøret er en viktig og velskrevet bok."

Lars Tømmerbakke, filmskaper:
"Takk til Erling Okkenhaug og Allgrønn for denne bokutgivelsen. Alle som har tanker rundt god stedsutvikling bør lese Ulf Andenæs "Arkitekturoppgjøret". Han etterlyser sterkt den sanselige arkitekturen som tilpasser seg, glir inn i og gir noe tilbake til omgivelsene. En bok til ettertanke. Den har også smarte QR-koder etter hvert kapittel. Disse fører til supplerende litteratur om kapitlenes temaer, noe som bidrar til å gjøre det hele til et ekstra rikt og mangfoldig verk. Anbefales!"

Håkon Wium Lie, teknogründer:
"Til den generasjon som følger Arkitekturopprøret i sosiale medier er denne fysiske boken en dannelsesreise som forklarer hvordan vi kunne ende opp med så mye vrakgods i våre gater. Kjøp boken til yngre slektninger og de vil få en litt bedre sjanse til en vakrere verden."

Torgeir Rebolledo Pedersen, forfatter og arkitekt:
"På mange måter et betimelig oppgjør, som forhåpentlig leder til et tredje standpunkt, mellom brutalistisk modernisme og tilbakeskuende ornamentisme, med større vekt på å tilpasse det bygde (og ombygde) til kontekst, både fysisk og sosioøkonomisk, slik vår gamle rektor ved AHO, professor Christian Norberg- Schulz beskrev som «Genius Loci», eller «Stedets ånd». Det samme synet fronter jeg i min essaysamling «Tilværelser» (2022)"

Thorbjørn Ubbe Haavind, Filmarbeider
"Jeg ble for alvor interessert i boken Arkitekturoppgjøret da Gaute Brochmann mobbet boken og dressene? til forfatteren av boken, Ulf Andenæs, i en anmeldelse i Morgenbladet i 2022. Etter å ha lest boken vil jeg anbefale den til lekfolk som meg selv, arkitekter som klarer å se gjennom blodtåka, men kanskje like viktig, til politikere, utbyggere og byplanleggere som trenger et bedre beslutningsgrunnlag for byutvikling."

Torgrim Landsverk, Styreleder i Fortidsminneforeningen, Aust-Agder lokallag:
"Andenæs sin bok "Arkitektoppgjøret" er en flott kort og lettlest bok som burde leses av alle som er interessert i eller jobber med stedsutvikling. En er kanskje ikke enig i alt som skrives, men den gir gode forklaringer på hvorfor man oftere ser en større og større motstand når flotte byer- og tettsteder blir truet med utilpassede nybygg og inngrep som ødelegger stedets særpreg. Støtt en god sak, kjøp denne flotte boken og bli medlem av en forening som trenger din støtte i arbeidet for bygningsarven og god stedsutvikling."

Niels Marius Askim, Arkitekt kommenterte manus på et tidlig stadium:
"Forfatteren har vært opprørt i mange år som han selv skriver, og det er lett å være enig i mange av betraktningene og beskrivelsene, og jeg syns særlig at innledningen er interessant som bakteppe for det som diskuteres. Tekst og innhold etter innledningen er i deler noe «overdrevne, kategoriske og sarkastiske», og ville etter min oppfatning være tjent med en mer ballansert holdning/framstilling. (Dette handler ikke om enten eller) Det er eksempelvis ikke slik at all «moderne» arkitektur i kjølvannet av Mies, Le Corbusier, og Gropius er «brutalistisk». Jeg klarer heller ikke å dele forfatterens store aversjon mot det nye Nasjonalmuseet, som lar den gamle Vestbanebygningen skinne foran seg, og faktisk «vever» seg inn i byrommet på en nennsom og stillferdig måte. Spørsmålene som stilles i finalekapittelet er absolutt betimelige, men også vanskelige å håndtere. De store slagene vil stå i våre små byer og tettsteder, og jeg tror det må arbeides nasjonalt for å få orden på den utviklingen."

Aasmund Beier-Fangen , tidl. konservator ved Porsgrunnsmuseene.
"Arkitekturoppgjøret forklarer opprinnelsen til modernistisk arkitektur og tar et betimelig og velbegrunnet oppgjør med denne arkitekturideologien som i årtier har fått dominere i plan- og byggevirksomhet. . Fremstillingen er saklig, solid og fyldig dokumentert. Arkitekturoppgjøret sammenholder naturvern, miljøvern og kulturvernaspektene og belyser valgene mellom harmonisk arkitektur og modernisme som bryter inn i landskap og historiske miljøer. Boken bør være obligatorisk lesning og opplysning for folkevalgte og beslutningstagere for å forstå og ivareta helhetsperspektivet på arkitektur, livsmiljø og samfunnsutvikling..
Den treffer derfor også begrunnelsen for det stadig voksende Arkitekturopprøret mot fremmedgjøring, mistrivsel og stedstap i våre bygde omgivelser. Opplyst av boken undres man over at modernistisk arkitektur med så grumset ideologisk utspring fremdeles hylles av sine tilhengere, mens nærmeste slektninger i politisk ideologi høylydt og allment er blitt fordømt og forvist til historiens skraphaug.."

Christian Sømme, stedsaktivist med nettstedet Medvirkning.no
Trist arkitektur og steds- og byutvikling kommer ikke av seg selv, men er symptomer på et dypere samfunnsproblem. I boka går Ulf Andenes – med redaktørstøtte fra Erling Okkenhaug – inn på hva hvorfor folk og samfunn får servert nærmiljø-arkitektur og -strukturer som de ikke trenger. De ansvarlige, som er i ferd med å miste all tillit hos folk, kan nå i det minste få innblikk i hvorfor.

Bjørn Embretsen, samfunnsgeograf
"En viktig bok i kampen for en bedre forvaltning av norsk natur og for en human-økologisk tilnærming i framtidige utbyggingsplaner og oppføring av enkeltbygg! Innledningen er rett inn i det mange av oss var opptatt på 70-tallet. Selv var jeg engasjert i Gruppe for ressursregnskap i SSB. Vi var en fantastisk gjeng fra ulike fagmiljøer som satte bruken(*forbruket*) av ulike naturressurser opp mot det økonomiske nasjonalregnskapet. Selv jobbet jeg med hovedoppgaven i Geografi «Kommunale utbyggingsplaner som ledd i arealforvaltningen.» Da reiste jeg og kollegaer rundt til alle kommunene i Østfold, Akershus, Rogaland og Sør-Trøndelag for å kartlegge de kommunale utbyggingsplanene for 4 år og 10 år og overførte disse til økonomiske kart som viste hvordan nedbyggingen av dyrka mark og ulike boniteter var planlagt å skje.
Jeg ble tatt høflig imot av plansjefer og utbyggingssjefer, men jeg kjente på at dette var noe sentrale myndigheter (Miljøverndepartement og SSB) ikke burde involvere seg i. Tenk om vi kunne ha klart å videreføre dette nasjonale initiativet og mange andre grønne prosjekter fra 70-tallet."